

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Відокремлений структурний підрозділ
«Криворізький фаховий коледж Національного авіаційного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник начальника коледжу
з навчально-методичної роботи

 Галина ДАНИЛІНА

(підпис)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

« 30 » 08 2024 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

з навчальної дисципліни «Екологія»

(назва навчальної дисципліни)

спеціальності 073 «Менеджмент»

(код та назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Менеджмент транспорту та логістики»

(назва освітньо-професійної програми)

Всього годин:	<u>90</u>
Аудиторних годин:	<u>36</u>
Екзамен (номер семестру):	<u>-</u>
Залік (номер семестру):	<u>3</u>

Навчальна програма з навчальної дисципліни «Екологія»

складена на основі навчального плану НБ(Т)-40/03.12-073/24,

затвердженого «30» 05 2024р.

Навчальну програму склав

СВІТ Вікторія ТИХОСТУП
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«26» 08 2024р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії філологічних та природничих дисциплін,

протокол № 12 від «26» 08 2024р.

Голова циклової комісії

ЛП Тетяна ЛІТОВКА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«26» 08 2024р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні випускової циклової комісії менеджменту, логістики та транспортної інфраструктури

спеціальності 073 «Менеджмент»,

протокол № 13 від «27» 08 2024р.

Голова випускової циклової комісії

СВІТ Надія СМІРНОВА
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«27» 08 2024р.

Навчальну програму обговорено та схвалено на засіданні відділення транспортних технологій,

протокол № 11 від «28» 08 2024р.

Завідувач відділення

К Наталя КРАВЧУК
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

«28» 08 2024р.

ЗМІСТ

1	ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1.1	Мета вивчення навчальної дисципліни	4
1.2	Заплановані результати навчання	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни	5
1.4	Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань	5
1.5	Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення	5
2	ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
3	ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
4	РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
4.1	Основна та допоміжна література	6
4.2	Інформаційні ресурси Інтернет	6

1 ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1 Мета вивчення навчальної дисципліни

Курс навчальної дисципліни «Екологія» орієнтований на висвітлення екологічних проблем, пов'язаних зі змінами і перетвореннями природних процесів і компонентів природи і відіграє роль фундаментальної бази, без якої неможлива успішна діяльність фахівця, сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти наукового світогляду, екологічної культури і сучасного екологічного мислення, спрямованого до прагнення та збереження навколишнього середовища.

Мета викладання навчальної дисципліни полягає у надбанні здобувачами вищої освіти знань, які вони зможуть активно використовувати у майбутній практичній діяльності. Розуміння екологічних законів, правил та понять допоможе сучасному фахівцю вирішувати складні екологічні проблеми сьогодення та зберегти навколишнє середовище.

Перелік компетентностей та програмних результатів:

- загальні компетентності:
  - ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
  - ЗК-15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- фахові компетентності:
  - ФК-13. Розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності;
  - ФК-15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
- програмні результати навчання:
  - ПРН-2. Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя;
  - ПРН-14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.

1.2 Заплановані результати навчання

Знати:

- основні завдання екології стосовно професійної діяльності фахівця;
- основні поняття і закони екології, глобальні екологічні проблеми сучасності;
- причини і наслідки забруднення навколишнього середовища;
- джерела і види забруднення біосфери, способи її захисту;
- механізми еколого-економічного регулювання стану довкілля;
- основні джерела антропогенного забруднення навколишнього середовища і методи боротьби з негативними наслідками;
  - способи вирішення екологічних проблем шляхом інтеграції досягнень науки і технічного розвитку природних систем;
  - основи природоохоронного законодавства і виконувати їх;
  - принципи і практичні заходи створення безвідхідних виробництв.

Вміти:

- застосовувати екологічні знання у сфері охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів;
  - запобігати забрудненню довкілля;
  - на основі даних екологічного моніторингу здійснювати контроль за станом навколишнього середовища;
  - приймати екологічно обґрунтовані і швидкі рішення при виникненні надзвичайних ситуацій в навколишньому середовищі;

- зменшувати вплив виробництва на довкілля;
- прогнозувати екологічні зміни в часі і просторі;
- прагнути до збереження навколишнього середовища.

1.3 Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Екологія» є необхідною для вивчення дисциплін «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Державне та регіональне управління», «Ресурсозберігаючі технології на транспорті».

1.4 Основні форми організації вивчення навчальної дисципліни та контролю знань

Викладання тем дисципліни проводиться у вигляді надання лекційного матеріалу з послідовним закріпленням навчального матеріалу на практичних заняттях шляхом формування здобувачами вищої освіти власних суджень щодо проблемних питань.

Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється на практичних заняттях, на основі чого виставляється проміжний контроль, що є основою отримання заліку з дисципліни.

1.5 Інструменти, обладнання та/або програмне забезпечення

Для засвоєння здобувачами вищої освіти лекційного матеріалу та практичних завдань при викладанні дисципліни застосовуються інтернет-додатки Google Classroom, Google Meet, Zoom.

2 ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ розділів	Назва розділів	Обсяг навчальних занять, год.				
		Всього	Аудиторні, год.			Самостійна робота
			Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	
1	2	3	4	5	6	7
1	Основи теоретичної екології та сучасний стан навколишнього природного середовища України	18	4	4	-	10
2	Вплив транспорту на навколишнє середовище	27	6	6	-	15
3	Еколого-економічні та правові аспекти екології	45	9	9	-	27
	Всього за навчальною дисципліною	90	19	19	-	52

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Основи теоретичної екології та сучасний стан навколишнього природного середовища України

Теми розділу 1. Екологія як одна з фундаментальних біологічних дисциплін і як частина сучасного світогляду в галузі транспорту. Екологічні проблеми України і її регіонів.

Розділ 2. Вплив транспорту на навколишнє середовище

Теми розділу 2. Єдина транспортна система України та її інтеграція у міжнародну систему транспортних коридорів. Характеристика впливу об'єктів транспорту на навколишнє природне середовище. Вплив авіаційного шуму і вібрацій на навколишнє природне середовище. Електромагнітне забруднення.

Розділ 3. Еколого-економічні та правові аспекти екології

Теми розділу 3. Економічний механізм раціонального природокористування. Економічні методи управління, регулювання раціонального використання природних ресурсів. Основні напрямки діяльності щодо захисту довкілля від промислового забруднення. Міжнародне співробітництво в галузі охорони навколишнього середовища. Основи екологічного права.

4 РЕКОМЕНДОВАНІ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1 Основна та допоміжна література

1. Загальна екологія: підручник. Частина 1. / В.П. Кучерявий. Львів: Видавництво ПП «Новий Світ – 2000», 2023. 290 с.
2. Маленко Я.В., Ворошилова Н.В., Кобрюшко О.О. Проблеми фундаментальної екології: курс лекцій / за ред. Я.В. Маленко. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. 195 с.
3. Маленко Я.В., Ворошилова Н.В., Кобрюшко О.О., Перерва В.В. Загальна екологія: навчальний посібник. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. 231 с.
4. Маленко Я.В., Ворошилова Н.В., Перерва В.В., Поздній Є.В. Основи екології: практикум з навчальної дисципліни для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальності 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) / за ред. Я.В. Маленко. Кривий Ріг: КДПУ, 2023. 197 с.
5. Ракоїд О.О., Клепко А.В., Бондарь В.І. Загальна екологія. Навчально-методичний посібник для студентів ОС Бакалавр за напрямом підготовки 193 Геодезія та землеустрій. К.: НУБіП, 2023. 133 с.

4.2 Інформаційні ресурси Інтернет

1. Стандарт вищої освіти для спеціальності 073 «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Електронний ресурс: <http://kk.nau.edu.ua/article/2862>
2. Освітньо-професійна програма зі спеціальності 073 «Менеджмент» <http://kk.nau.edu.ua/article/4312>
3. Курс з навчальної дисципліни в Google Classroom. Електронний ресурс